
Naturskyddsföreningen i Kristianstad

Årsberättelse 2000

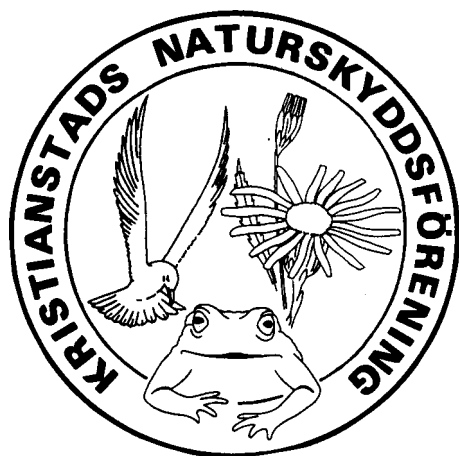

*Nyrestaurerad fiskväg i Vramsån vid Gringelstad
Foto: Christer Neideman*

Omslag:

Havsörn

Foto: Patrik Olofsson

NATURSKYDDSFÖRENINGEN I KRISTIANSTAD

ÅRSBERÄTTELSE 2000

Naturskyddsföreningen i Kristianstads styrelse redogör härmed för föreningens 79:e verksamhetsår:

Styrelsen har bestått av följande personer:

Valda för åren 2000

Ordförande Christer Neideman

Kassör Anders Johansson

Valda för åren 1999 - 2000

Anders Hallengren
Sam Peterson
David Ståhlberg
Birgitta Vallgren
Carina Wettemark

Valda för åren 2000 - 2001

Karin Bergendal
Johanna Grönroos
Mikael Jönsson
Christer Persson
Evert Valfridsson

Funktioner inom styrelsen

Vice ordförande Anders Hallengren
Sekreterare Christer Persson
Postmottagare Christer Persson
Medlemsregister Birgitta Vallgren
Studieorganisatör Karin Bergendal

Programkommitté

Karin Bergendal
Johanna Grönroos
Christer Neideman
Christer Persson
David Ståhlberg
Evert Valfridsson

Revisorer

Torgny Roosvall
Kristina Öhman

Revisorssuppleanter

Hillevi Mattisson
Gert Tollgren

Valberedning

Ulf Jungbeck, Kenth O Ljungberg (sammankallande) och Sam Skällberg

KONTAKTPERSONER INOM KRETSEN

Energi:	Christer Neideman	Skog:	Anders Hallengren
Jordbruk	Carina Wettemark	Studieförbundet:	Karin Bergendal
Kulturlandskapet:	Bertil Helgesson	Trafik:	Anders Johansson

KONTAKTPERSONER INOM NATURSKYDDSFÖRENINGEN I SKÅNES NÄTVERK

Agenda 21:	Karin Bergendal	IT:	Anders Hallengren och Christer Persson
Energi:	Svenne Hermodsson och Christer Neideman	Vägar och trafik:	Bertil Helgesson och Anders Johansson
Handla Miljövänligt:	Karin Bergendal (mat och förpackningar)		

EXPERTRÅD

Hans Berggren	- havsfrågor	John-Erik Nilsson	- skog, naturvård
Magnus Björkhem	- miljö kemi	Nordöstra Skånes Fågelklubb	- fåglar
Gustav Helldén	- limnologi	Kjell-Arne Olsson	- botanik
Svenne Hermodsson	- kemi- och jordbruksfrågor	Gunnar Isacson	- insekter, skog
Uno Holmberg	- svampar		
KFV (Katastrofhjälp-Fåglar-Vilt)	- skadade djur		

ORTSOMBUD

Arkelstorp:	Karin Bergendal	Fjälkinge:	Kurt Andersson
Bromölla:	Hans Berggren	Tollarp:	Evert Valfridsson
Degeberga:	Christer Persson	Åhus:	Anders Sigfridsson

MEDLEMSSTATISTIK

Medlemsstatistik 2000 - 1996:

2000	1999	1998	1997	1996
1 186	1 505	1 445	1 502	1 576

Siffrorna avser alla medlemmar inklusive familjemedlemmar.
Birgitta Vallgren

EKONOMI

För verksamhetsåret 2000 verkar resultatet gå mot ett litet överskott på 280:-. På utgiftssidan har kostnader för porto minskat med knappt 3000:- jämfört med 1999. Kostnaden för trycksaker har stigit pga sent inkomna fakturor avseende 1998. Aktiviteter kostade knappt 7000:- och överensstämmer med föregående år. Inkomstsidan, med årsavgifter, återbäring, kursavgifter och framför allt många bidragsgivare, har ökat med ca 6000:-. Anslag från Kristianstads kommun har varit oförändrat 3000:-

Anders Johansson

BARNVERKSAMHET - NATURSNOKARNA

Nu har kretsens Natursnokare varit ute och snokat i 5 år och kanske är det dags att knoppa av nya grupper till våren. Vi har haft ett härligt år med många upplevelser i spännande natur även i år. Vi är knappt 10 familjer med barn från barnvagnsålder upp till ca 10 år. Vi träffas ungefär en gång i månaden och de platser vi besökt i år har varit Furuboda med sanddyner och hav, Forsakar med vattenfall och strömstarar, Fjälkinge backe i vårsolen med backsippor och nyutslagna löv. Många roliga småkryp hittade vi under vattnet i Vramsån vid Gärds Köpinge. Vid Herculesviken vandrade vi på nygjorda spänger och fick sällskap av storken på nära håll. När hösten kom var vi ute och hittade massor av svamp vid Bockeboda. Bärnstensjakt med många fynd gjorde vi längst kusten på Österlen. Vi provade även den nya spännande spångade stigen utmed Araslövssjön på Näsby fält. Som avslutning i december hade vi mys på Kjugekull med korvgrillning och spännande upplevelseövningar.

Ola och Karin Magntorn

FLORAVÅRDSGRUPPEN

Kontaktpersoner: Kenth O Ljungberg och Torgny Roosvall

Floravårdsgruppen har under vintern, våren och hösten haft inomhusmöten varannan tisdagskväll. Under sommaren har vi haft egna inventeringar och sex floravandringar för allmänheten. Floravårdsgruppen har även deltagit i projektet ”Hotade växter i Skåne” som drivs av Lunds Botaniska förening. Vi har också deltagit i Naturvårdsverkets projekt ”Åtgärdsprogram för bevarande av FÄLTNOCKA”, som vi tidigare följt upp som hotad art under ett antal år.

Årets floravandringar för allmänheten har varit mycket uppskattade med ca 25-40 deltagare vid varje vandring.

Floravandring – Bjära – Tisdagen den 9 maj

Vårens första vandring gick till det av diabas påverkade, ädellövskogsdominerade naturreservatet på Linderöds-åsen. Den tidiga våren gjorde att vi såg en hel del arter, som normalt inte blommar förrän lite senare. Av de 93 arter som Karin Strand antecknade kan nämnas **lundvårlök, kransrams, hålnunneört, smånunneört, vitsippa, gulsippa, blåsippa, aklejruta, desmeknopp, gullpudra, långsvingel, myskmadra, månviol, rödblåra** och **Sankt Pers nycklar**.

Floravandring – Tosteberga ängar– Onsdagen den 24 maj

Denna gång vandrade vi i ett av de mest besökta naturreservaten i nordöstra Skåne. Vi tog stigen norrut för att titta på reservatets raritet, **fältnocka**, som stod ihop med överblommade **gullvivor**, **fältsippa**, **solvända** och **luddfingerört**. Därefter gick vi åt sydost mot kalkkärret där vi bl a såg **majviva**. På vägen tillbaka till parkeringsplatsen genom de busksnärsrika markerna, fann vi bl a **göknycklar**. Karin antecknade totalt 85 arter.

Floravandring – Allarp vid Levräsjön – Torsdagen den 15 juni

Vi gick den här gången ner till strandängarna vid Levräsjön. Innan vi kom ner till sjön stannade vi och studerade ruderat- och ogräsfloran vid en upplagsplats där vi bl a såg **nässelnärja**. Väl nere vid sjön gick vi norrut mot ett vattentag, där vi besåg den i Sverige mycket sällsynta **kärnockan** i full blom. Lokalen vid Levräsjön är den enda nu kända lokalen där den är årsviss. Vi gick sedan söderut till rikkärret som tyvärr inte betats på flera år. Vi fick i alla fall se några **flugblomster** och **blodnycklar**. Totalt antecknade Karin Strand 97 arter.

Floravandring – Åhus, Rinkaby skjutfält – Torsdagen den 22 juni

Vi parkerade våra fordon på parkeringen på skjutfältet i Kolonivägens förlängning. Den gamla tallskogen som en gång planterades som skydd mot sandflykten, innehåller en mycket intressant flora. Vi såg av denna bl a pyrolaarterna, **björkpyrola**, **klotpyrola**, **grönpyrola**, **ögonpyrola** och **ryl. Johannesnycklarna** som är allmänt förekommande i tallskogen i Östra Sandområdet såg vi också tillsammans med bl a **kal tallört**. Sandstäppsarter, som t ex **tofsäxing**, såg vi både inne i tallskogen och när vi kom ut på det öppna fältet nära stranden, där vi även såg **sandsvingel**, **sandstarr**, **sandnejlika**, **sandtimotej**, **fältsippa**, **pukvete** och **kattfot**. På en jordhög hittades flera ex av **odört**. På vägen tillbaka plockade vi **smult-ron** medan vi letade efter **skogsnattviol** som Kjell-Arne funnit här tidigare. Med gemensamma krafter fann vi den till slut. Karin antecknade totalt 51 arter.

Floravandring – Hovby, Björkhäll – Måndagen den 10 juli

Inställdes på grund av ett intensivt regnande som gjorde att ingen inställde sig varken vid Christian IV:s skola eller vid Björkhäll.

Floravandring – Juleboda, Ravlunda skjutfält – Torsdagen den 27 juli

Årets sista floravandring höll på att regna in, men en imponerande samling följde Kenth när han lotsade oss in på skjutfältet. När vi första gången passerade Julebodaån kunde vi från bron bl a beskåda ett bestånd av **strutbräken**. Vi gick tillbaka över ån lite längre söderut där ån går parallellt med stranden på en lång sträcka. Vi fortsatte att vandra söderut mot mynningen, där vi fikade vid ett bestånd av **spjutskråp**. Vi vandrade norrut efter stranden och Kenth visade på stora bestånd av **hedblomster** och den sällsynta **martornen**. Bland Karins totalt antecknade 111 arter hittar vi även **marviol**, **saltarv**, **strandkvickrot**, **strandvial**, **strandråg**, **vresros** och **östersjörör**.

Vi såg i år, enligt de exkursionsrapporter Karin så förnämligt gjort, totalt 311 olika arter på de fem vandringar vi genomförde. Förra året antecknade hon totalt 328 olika arter på de sex vandringar inkl skogsexkursionen till Södra Lingenäset (93 olika arter), som hon var med på förra året.

Mosslunda

Året på Mosslunda var som det brukar. På våren (den 25 mars) var vi där och röjde. Orkidéblomningen var mycket riklig. Betet var bra. "Efterbetet" i den centrala fällan, blev även i år mycket bra.

Hotade växter i Skåne

I år fastställdes en ny rödlista över hotade arter i Sverige. Den har fått en internationell anpassning med nya hotkategorier och nya kriterier. I den nya listan har tillkommit många nya hotade arter (69 st), men några har klassats ner (9 st). Bland de nya i vårt område kan nämnas **österlenmaskros, hålrot, martorn, kustgentiana, vittåtel, källgräs, ryl, kråkrassing, sandnejlika, piggfrö, månviol, backsilja, sandtimotej, luktvädd, gullstånds, åkermadd, alvarveronika och buskvicker.**

Åtgärdsprogram för bevarande av FÄLTNOCKA

Den 12 maj 1999 fastställde Naturvårdsverket åtgärdsprogrammet för bevarande av FÄLTNOCKA att gälla 1999-2002. I detta deltar Naturskyddsföreningen bl a med inventeringar, kontakter med markägare och arrendatorer avseende tillstånd till plantering och avtal om betesfredning tom juni varje år. Detta så att avbetning av blommarna inte sker och så att fröspridning kan ske. Dessutom skall vi genomföra uppföljning av betet och röjningsåtgärder på lokalerna. Se rapport på föreningens hemsida under Floravårdsgruppen.

STUDIECIRKLAR

Nybörjarcirkel om växter onsdagen den 12 april

I Arkelstorp hade jag år 2000 inte bara en, utan två botanikcirkel om vardera tolv personer! Den ena, i samarbete med Oppmanna-Vånga Hembygdsförening, bestod mest av arkelstorpsbor. Den andra bestod mest av bromöllabor och några återkom t.o.m. från min nybörjarcirkel ifjol! Cirkelarna hade egna träffar, både på Tollaregården och sedan ute i naturen. Dock lyssnade vi tillsammans på ett uppskattat föredrag om kryddväxter. Cirkeln inleddes med teori om blommans delar och lite systematik. Från exkursionerna har vi minnen av oanad artrikedom från bl.a. högsommarens vägslänt nära Brunnen och senvårens ängslövskog på Bokenäset. Ungefär var 14:e dag träffades vi; sista gången var i juli.

Karin Bergendal

Nybörjarcirkel om matsvamp torsdagen den 24 augusti

Även på svampsidan hade jag två fristående cirkel år 2000. Den ena var i stort sett botanikcirkeln från våren och sommaren i Arkelstorp (se denna 12/4) medan den andra hade sin bas i Kristianstad i Studieförbundet lokaler. Varannan gång var vi ute i skogen (både i barr- och lövskog) och varannan gång var vi inomhus. Vi diskuterade svampens delar och svampens ekologi, vad som är lömskt och vad som är läckert. Vi prövade olika sätt och olika böcker för att ta reda på vilken svamp vi hade framför oss.

Vi träffades vid 7-8 tillfällen, den sista gången med matlagning i början av oktober.

Karin Bergendal

FÖREDRAG

Bildvisning "Årets skörd" torsdagen den 20 januari

Vi började med en resa till Coto Donana-området i sydöstra Spanien. Christer Neideman hade tillsammans med andra fågelskådare från fågelklubben gästtat området i början av april. Våtmarker och våtmarksfåglar som silkeshäger och rallhäger sågs i närheten av El Rocio –ett samhälle uppbyggt för att ge utrymme för hästar på de breda sandiga "gatorna". Uppe i höglandets berg finns imponerande gamar och på de torra slätterna trappar, flyghöns och mycket annat. Mikael Jönsson återförde oss till Kristianstads Vattenrike med en bildserie som till stor del var tagen från båt eller strandkanter i Vattenriket. Anders Hallengren tog oss sedan med till Burnham Beeches för att se hur man i England bevarar sina gamla "evighetsträd". Här var det verkligen riktigt rejäla trädbjässar med ansenlig ålder vi fick se. Och dessutom många tips om hur man kan bevara och öka den biologiska mångfalden i skogen! Avslutningsvis visade Christer bilder från Jyllands nordspets: Skagen. Här finns det bland annat ett kilometerbrett sanddynsområde "Råbjerg Mile" som är fridlyst och sakta flyttar sig inåt land med en hastighet av 10-20 m per år.

Christer Neideman

Kretsstämma och föredrag om Skånes geologi, onsdagen den 8 mars

Vid kretsstämman kunde vi konstatera att år 1999 hade givit ett ekonomiskt överskott om ca 2000 kr, men att budgeten för år 2000 pekade mot ett stort underskott. Stämman diskuterade olika sätt att förbättra ekonomin t ex att upphöra att trycka årsberättelsen. Efter stämman visade Stig Lindbom (tidigare verksam vid Naturhistoriska Riksmuséet) bilder och berättade om vårt eget landskaps geologi. Stig berättade om kontinentaldriften och Skånes resa över jordklotet genom tiderna. Vi fick se bilder från platser med spår från olika geologiska tidsåldrar och resan inleddes med bildexempel från Österlen. I den underkambriska sandstenen finns bland annat spår efter grävande organismer. Resan gick vidare till Ordovicium och vi fick se bilder från Gislöv där den ordoviciska sandstenen går i dagen. Stig ledde oss vidare till de skånska vulkanerna och visade vackra bilder från Lunden och Ballran. Vi reste vidare till Gantofta med bilder på strutmärgel som bildats genom tryck i olika lerlager. Nästa nerslag skedde på Ivö med bilder på ammoniter, belemniter, krokodiltänder och "Brattingborgspenningar". Stig visade bilder på hans fynd av vackra forntidsblommor vid Axeltorp vid Ivösjön. Stig påpekade att områdena är i stort behov av skydd, främst Ugnsmunnarna. Vi reste vidare till Hanaskog och fick se fynd av flinta i en gammal täkt. Resan gick vidare till sydkusten och kalkugnar vid Ötorp. Resan avslutades vid Ales stenar där vi fick se bilder från arkeologiska grävningar och de fynd som gjorts. Efter föredraget tackas Stig Lindbom av ordföranden och kvällen avslutas med gemensam förtäring av kaffe, te och utsökt goda småkakor.

Christer Persson

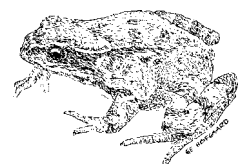
Föredrag om Öland onsdagen den 22 mars

Den 22 mars visade Mikael Gustafsson från Osby sina vackra och intressanta Ölandsbilder. Det var en enastående samling orkidéer: Ölands samtliga 37 arter. Därutöver fick vi bl.a. se långbensgroda, en gapande kopparödla, Europas längsta skalbagge, den sällsynta ekoxen, och bastardsvärmare.

Birgitta Vallgren

Föredrag om grodor onsdagen den 5 april

Mattias Sterner som läser till biolog på Högskolan höll detta föredraget inför 20 intresserade och förväntansfulla åhörare. Först fick vi en grundlig genomgång av Sveriges groddjur och efter pausen fick de entusiaster som stannade kvar även lära sig lite om kräldjuren. Mattias som brinner så för sina små djur var lite svår att få

stopp på, så till sist efter tre timmars föredrag var vaktmästaren tvungen att slänga ut oss. Men jag tror att alla ni som var med håller med om att det var ett väldigt intressant och lärorikt föredrag.

Johanna Grönroos

Föredrag om Sidenvägen onsdagen den 25 oktober

Hans Nelsäters föredrag om Sidenvägen var ett samarrangemang med Tuistföreningen och regionmuséet, som lockade 128 åhörare. Enligt föredragshållaren var det fler åhörare i Kristianstad än i Stockholm och Göteborg! Resan började i den vackra staden Istanbul och gjordes med omväxlande tåg och buss över exotiska platser som Teheran och Samarkand och slutade i kinesiska Xian. Resenären fick se många vackra vyer och uppleva åtskilliga strapatser. Värst var nog den akuta sjukdom, som tvingade till en brådstörtad hemresa från Peking.

Christer Neideman

Föredrag om Borneo tisdagen den 14 november

Föredraget lockade ganska mycket folk, ca 30 åhörare kom för att lyssna på zoökologen Björn Lardner från Lund. Han visade natursköna bilder och berättade entusiastiskt om Borneos natur och djurliv, främst om grodor och reptiler som är hans specialintresse. Vi fick bla se bilder på diverse ormar och grodor men även en hel del vackra naturbilder från regnskogen och mangroveträskan. Björn tipsade att om man vill se mycket djur ska man bege sig ut mitt i natten utrustad med en pannlampa. Då får man se en massa djur som håller sig gömda under dagen.

Johanna Grönroos

Föredrag om Skånes Flora torsdagen den 30 november

Ca 35 åhörare lyssnade på Kjell Arne Olsson som visade bilder och föreläste om projekt Skånes Flora. Projektet har pågått i tio år i regi av Lunds Botaniska Förening. Inventerarna arbetar i rutor om 2,5 X 2,5 km och i dagsläget är 1360 rutor bokade medan 600 fortfarande är lediga. Hittills har 618 300 fynd matats in i databasen från 101 200 listor (=100 metersrutor). 63 100 belägg har registrerats. En jämförelse med motsvarande inventering för 40 år sedan visar att det totala antalet arter i Skåne har ökat. Resultatet av inventeringen kommer att publiceras i två band. Band 1 är en populärutgåva som kommer ut 2003. Denna kommer bland annat att innehålla kommunvisa botaniska utflyktsmål. Band 2 är en vetenskaplig atlas som beräknas vara färdig 2005.

Christer Persson

STUDIEBESÖK OCH EXKURSIONER

Örnexkursion till Tosteberga söndagen den 13 februari

Årets vinter hade varit grön och mild, så det var redan vår i luften när vi letade efter örnar i den nordöstskånska skärgården. En ung havsörn satte sig på en sten utanför Tosteberga hamn och började äta på någonting. Vi skymtade två andra örnar långt ut över öarna, men annars såg vi mest sothöns, skarvar och gäss. En liten flock kanadagäss låg ända inne i hamnen och på betesmarkerna längre in mot land gick större flockar med huvudsakligen sädgäss, men även blåsgäss och grågäss. Vi fikade i Landöns vindskyddade hamn, där vi blev uppvaktade av en närgående knölsvan innan vi styrde hemåt

Christer Neideman

Studiebesök på Folkes Bygg söndagen den 27 februari

Vi var åtta personer som intresserade oss för kulturbygge. Vi samlades i butiken som inretts som ett museum för att man ska få rätt känsla när man går där. Folke hade ordnat med fika till oss. Efter en kort visning satt vi vid borden och drack kaffe, samtidigt som vi lyssnade på Folke. Han startade sitt byggföretag 1971 som ett vanligt sådant. För ca 20 år sedan fick han i uppdrag att restaurera Ballingstorpshuset. Detta var fröet till hans nuvarande verksamhet. Där han köper upp gamla byggkomponenter för att använda till restaureringar på gammalt vis. Ofta måste han demontera hus för att få tillgång till materialet. På så sätt lär han sig också de arbetsmetoder man använt på gamla da´r.

Att skaffa material var den tunga biten. Mycket fick han lagra under lång tid, vilket naturligtvis blev kostsamt. Idag är efterfrågan högre. Och förhoppningsvis kommer folk att vilja restaurera med original ännu mer. Företagets verksamhet idag består till 80% av restaureringar av gamla kulturbyggnader. Det finns 18 anställda som behärskar och hela tiden lär sig mer om de gamla hantverksmetoderna. Folke har bl a varit inblandad i restaureringen av fastigheten Kommendanten vid Döbelnsgatan i Kristianstad.

Hans företag har också bytt skiffertak på Ravlunda kyrka och blytak på Hörby kyrka. F n v arbetar man med fönster på Christinehofs slott. Medan vi satt där och lyssnade ställdes också många frågor. Vi fick lära oss att förr i tiden arbetade man mycket med linoljefärger. Dessa behandlar träet rätt. Medan alkydfärger endast innesluter träet. Dock innehåller en del av dagens linoljefärger alkydkomponenter, vilket gör att man kan bli lurad. Vi blev varse om att tätvuxen norrlandsgran har många årsringar med små mellanrum m a o ett virke med bra kvalitet. Folke driver också ett företag som hanterar cellulosaisolering. Det är sönderrivet tidningspapper som impregnerats med borsalt för att bli mögel-, röt- och brandbeständigt. Ekofiber Syd. Ett besök hos Folke gjorde oss varse om miljövänligheten i att bygga med gamla beprövade metoder och att ta till vara ”uttjänta” byggdelar. Ty de har många år kvar. Ett trevligt besök som avslutades med en rundvandring på lagret.

Mikael Jönsson

Fagning på ängen vid Siesjö lördagen den 15 april

En viktig av ängsskötseln är fagningen (vårstädningen). Att ta bort gammalt gräs, vissna löv och nedfallna grenar är ett viktigt sätt att skapa förutsättningar för ängen att producera så mycket gräs som möjligt. Som en del i vårt samarbete med Sölvesborgskretsen var vi med under vårens fagning på deras äng vid Siesjö. Vi var knappt 10 personer som ställde upp med räfsor, vilket gjorde att arbetet var avslutat på några timmar.

Anders Hallengren

Geologisk exkursion till Balsberget söndagen den 7 maj

Paleontologen Claes Bergman från Högskolan guidade en stor skara folk genom de nyutslagna bokskogarna på Balsberget. Intresset och även kunskapen var stor bland de ca 45 åhörarna. Efter en liten geologisk genomgång styrde vi kosan mot grottan, och i den varma vårluften var det skönt att få krypa ner och utforska den svala grottan. Men tyvärr var det lite mycket vatten så vi kom inte så långt in som jag hade önskat. Efter detta tog vi oss upp till utsikten och fikade medan Claes berättade lite om omgivningarna. Nöjda och belåtna med dagen begav vi oss hem.

Johanna Grönroos

Kvällsexkursion till Herkulesviken torsdagen den 25 maj

Efter en regnig dag blev det en vacker men mycket blåsig kväll. Under ledning av Christer Neideman och Thomas Lindblad tågade vi förbi de gamla tegelbruksdammarna och ut till fågeltornet, som ligger mitt i det nya naturreservatet. Vi såg upp till sex bruna kärrhökar samtidigt patrullera över vassarna och några gånger passerade kärrhökarna nära och i fin belysning. Rördrommen tutade regelbundet från vassen, och vi fick också höra vattenrallen grymta. Däremot gjorde den starka vinden att det var svårt att höra mer än de vanliga sångarna. Efter att ha provgått de nya spängerna vände vi tillbaka och såg svalor och starar samlas flockvis inför övernattningen i vassen. De som väntade längst med att kliva in i bilen fick också en skynt av en lärkfalk på kvällsjakt.

Christer Neideman

Exkursion till Öland 26 - 28 maj

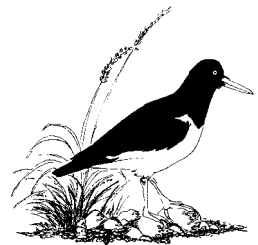
Under två dygn ledde Johanna Grönroos och Karin Bergendal årets långexkursion. Totalt var vi åtta personer i en niopersoners minibuss. Login var ordnad på det utmärkta vandrarhemmet i Ölands Skogsby. Så särskilt soligt var inte Öland den gång, men alla vägar tycktes kantade av gullregn och syren! Vi lyssnade efter obefintlig nattskärva vid Lenstad mosse, lärde oss ringmärkning utan fågel på Falsterbo fågelstation, observerade ingen guckusko men en välfotograferad ekoxe i Halltorps hage. Tur hade vi också med arontorpsrosen (våradonis) i Arontorp; ett blommande ex kvar trots den snabba våren.

Karin Bergendal

En tur i Vattenriket med flodbåten söndagen den 4 juni

Som en fortsättning på det föredrag som Sven-Erik Magnusson höll på regionmuseet hösten 1999 genomfördes en båttur i Vattenrike tillsammans med bl a turistföreningen. Även denna gång var det Sven-Erik som stod vid mikrofonen. Tunga regnmoln hängde över tivoliparken när vi gick ombord, men på något sätt släppte de inte ifrån sig sitt innehåll på nästan hela resan. Turen gick runt Blackan och under färden redogjorde Sven-Erik om de saker som vi såg och om vattenrike i allmänhet. Bl a siktades ett flertal fiskgjusar och storspovar. Resan gjorde nog att de flesta deltagarna kommer att försöka besöka vattenrike sjövägen fler gånger.

Anders Hallengren

Slåttergille med Venestads Byalag lördagen den 29 juli

Naturskyddsföreningens medverkan vid Venestads byalags slåtter har legat nere några år men kom i somras igång igen. Ett tiotal personer slöt upp vid ängen i Körning utanför Venestad. Som mest var 8-10 liar och lika många räfsor igång med arbetet att slå och stränglägga gräset. Det märktes att de flesta deltagarna var väl insatta i lieslåtterns hemligheter och tekniker. Arbetet färdigställes på ett par timmar. Efter avslutat arbete bjöd byalaget på hemkokt gröt, ett välkommet energitillskott efter det hårda arbetet.

Anders Hallengren

Spindelexkursion onsdagen den 23 augusti

I den sköna sensommarsolen tog spindelexperten Lars Jonsson med oss, en liten men intresserad skara, på en tur på Näsby fält. Vi utrustade oss med vattensprutor och lappar och började vår vandring. Med hjälp av vattensprutorna kunde vi spraya spindelnäten och på så sätt lättare studera dem. Lars kunde sedan genom att enbart titta på näten tala om vad det var för sorts spindlar. Vi fick även tag på en del som vi kunde studera lite närmare i lapparna.

Johanna Grönroos

Trädgårdens dag i Bäckaskog lördagen den 26 augusti

För första gången firades den utanför staden, nämligen i den vackra parken vid Bäckaskogs slott mellan Ivösjön och Oppmannasjön. Vädret var lagom varmt och helt utan regn. Hundratals besökare hittade också till Naturskyddsföreningens stånd, som Ola Lidén och Torbjörn Olsson hade kört dit och monterat kvällen innan. Gunnar Isacsson hade fullt upp att demonstrera fjärilar och skalbaggar, jag visade den göingska vilstolen i svenskt trä (som alltså inte utrotar någon regnskog), Ingbritt Pettersson-Nyholm förklarade hur kommunen tänkt sig Näsby Fält och kravodlaren Torbjörn Olsson sålde sina nyupptagna grönsaker.

Karin Bergendal

Barn-/familjeexkursion till kanalhuset söndagen den 17 september

Söndagen den 17 september var en mycket blåsig och kall dag... Trots det samlades fyra vuxna, två barn och en hund vid Kanalhuset! Kanalens och Helgeåns småkrypsliv undersöktes livligt med hjälp av håvar, burkar och lappar. Den mest fascinerande fångsten blev såklart de stora, spindlallika och "fula" trollsländelarverna. Förundrade fick deltagarna se hur de glupska larverna "fiser" sig fram genom vattnet med hjälp av "jetmotor" ...! När deltagarna sedan iakttagit småkrypen noga, fick de i uppdrag av "bygga" något av djuren med hjälp av kvistar, löv, stenar, etc, vilket resulterade i väldigt fantasirika skapelser!

Sam Peterson

Svampexkursion med Erik Heijbel söndagen den 24 september

Ett 40-tal personer åkte ut för att plocka svamp i tallskogen i Fårabäck ute vid kusten. Vädret var alldeles lagom - utan varken regn eller besvärande blåst. När alla fyllt sina svampkorgar på olika håll i skogen, och haft en skön stund med varm dryck och matsäckens innehåll, samlades vi runt Erik i en stor ring. Han kommenterade deltagarnas svampar, som därefter fick cirkulera så att man också på nära håll fick se viktiga kännetecken. Goda svampar sparades för grytorna därhemma. När vi tackat Erik spreds vi för att åka hemåt. Hela exkursionen varade ungefär tre timmar.

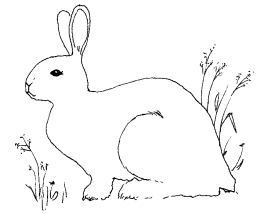
Karin Bergendal

Mossexkursion söndagen den 15 oktober

Ca 15 personer tog chansen att under sakkunnig ledning studera den rika mossfloran kring den lilla Dunderbäcken strax söder om Degeberga. Nils Cronberg från Institutionen för systematisk botanik i Lund demonstrerade 30 olika mossarter, såväl mycket vanliga arter som exklusiva och rödlistade. Dagens kanske älskligaste fynd utgjordes av en rar bladlevermossa: dunmossa, en art som är krävande i sitt biotopval och som missgynnas av intensivt skogsbruk och markavvattning. Den kalkrika sumpskogen kring Dunderbäcken erbjuder en god livsmiljö.

David Ståhlberg

Annandagjulpromenad tisdagen den 26 december

Natten till Annandagen var vinterns dittills kallaste natt med ca 9 minusgrader. Mer än hundratalet vandrare mötte upp utanför Högskolan för en vandring över södra delarna av Näsbyfält. Christer Neideman ledde tillsammans med Linda Birkedal från Fågelklubben turen, som började med att vi tittade på Sveriges enda växtplats för kritsuga alldeles utanför Högskolan. Vi fortsatte längs med Västra Fäladen ut mot fågeltornet vid Lerduvedungen. Ute på sjön låg tusentals kanadagäss och när de så småningom ivrigt kacklande lyfte, fick vi också se skymten av två havsörnar. Vi fortsatte förbi de gamla skjutbanorna. Här såg vi att spåstirlarna hade slagit igen blomställningen, och alltså spådde milt och fuktigt väder. Runt Näsbygård flög en ensam övervintrande rödhake, och i skogen hördes en större hackspett. Linda visade på de många lavarna och mossorna, och vi fann också resterna av ett getingbo under ett gammalt delvis ihåligt träd. När vi kom ut på det öppna fältet norr om Hjärte backe jagade en blå kärrhökhona sork i gräset och en stenknäck visade upp sig, så att alla hann se den i tubkikaren. Sammanlagt lyckades vi se 27 fågelarter.

Christer Neideman

ANDRA AKTIVITETER

Jordbrukskampanjen

Studiebesök på Vanås lördagen den 9 september

Ett tiotal personer, flera med lantbruksbakgrund, slöt upp denna vackra höstdag för att få en inblick i ekologiskt lantbruk på Wanås Gods AB. Driftsledare Per-Åke Nilsson presenterade företaget som främst är inriktat på mjölkproduktion, för närvarande har man 220 mjölkkor. Djurhållningen är ekologisk och kontrolleras av KRAV. Sedan våren 1999 brukas ca 340 ha KRAV-kontrollerad åker. Därutöver finns ca 140 ha naturbetesmark. Några av beteshagarna hyser höga biologiska värden. Ladugårdsförman Anders Bergkvist visade runt i stallarna och Stefan Lundmark från hushållningssällskapet talade allmänt om förutsättningarna för ekologiskt lantbruk. Sammantaget har det visat sig att omställningen från konventionell till ekologisk produktion har varit mycket lyckad och ekonomiskt lönsam på Vanås.

David Ståhlberg

Handla miljövänligtveckan

Paneldebatt onsdagen den 4 oktober

Paneldebatt: Kan vi bevara den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Onsdagen 4 oktober arrangerade vi tillsammans med Allmänhetens Miljöforum denna debatt, som sammanföll både med Miljövänliga veckan och med föreningens jordbrukskampanj. Debatten hölls i Regionmuséet och i panelen satt Sindre Magnusson från vår riksförening, Hans Åkesson från LRF, Hans Karlsson från SKANEK, Henry Johansson från KF och Sven Norup från Stärkelsen. Per Lindahl var ”moderator” och ledde debatten. Kvällen handlade dels om nödvändigheten av jordbruk och djurskötsel för att hålla landskapet öppet, och dels om hur vi kan minska miljöpåverkingarna genom att t ex minska användningen av bekämpningsmedel. Men debatten kom också att handla mycket om den omdiskuterade användningen av genteknik, där Naturskyddsföreningen vill ha ett femårigt stopp för användningen inom jordbruket, så att riskerna kan utvärderas.

Christer Neideman

NATURVÅRD

Naturvårdsarbeten i Bromölla kommun

Föreningen har varit huvudman för naturvårdsarbeten (röjning och stängsling mm) i Bromölla kommun, som huvudsakligen bekostats av arbetsförmedlingen och letts av Skogsvårdsstyrelsen.

Kristianstads Vattenrike

Föreningen har liksom tidigare varit representerad i samrådsgruppen för naturvård i Kristianstads vattenrike genom Christer Neideman. Liksom under 1999 prövades utfodring av de rastande tranorna under vårflyttningen. Framgången blev dock ringa på grund av att tranorna inte höll sig på samma plats utan flyttade runt till många olika födosöksplatser. Evert Valfridsson och Christer Neideman har deltagit möten angående Vramsåprojektet. Under året har bl a vandringsvägarna för fisk förbättrats på flera ställen efter ån.

Projekt Stork i Kristianstads Vattenrike

Hela det skånska storkprojektet leda nu av en ledningsgrupp representerande Naturskyddsföreningen i Skåne och Skånes Ornitologiska Förening. I ledningsgruppen sitter bl a Christer Neideman och Greger Flyckt från Kristianstad. Liksom 1999 häckade i år den vilde storkhanen tillsammans med en projekthona på taket av "Viby potatis". Häckningsresultatet blev två flygga ungar och inne i Vibyhägnet fick ett annat par likaså två ungar. Däremot försvann tyvärr det storkpar som i april släpptes ut på Viby ängar.

Utfodring av övervintrande örnar

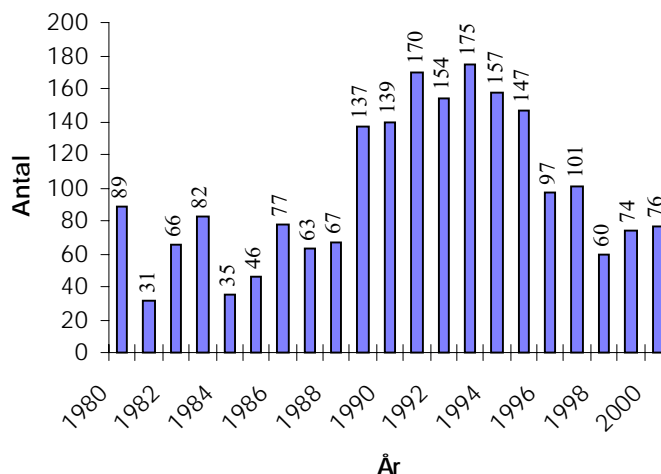
Föreningen har liksom tidigare haft två åtlar (utfodringsplatser) under vintern i Kristianstads Vattenrike respektive vid kusten. Utfodring har skett två gånger i veckan från sista veckan i december 1999 till första veckan i mars. Som mest sågs 18 havsörnar samtidigt vid åteln i Kristianstads vattenrike den 22 januari. Vid kusten kunde Lars Jarnemo avläsa 13 individuellt färgmärkta havsörnar och såg som mest 18 örnar samtidigt.

Flyttning av duvhökar

Föreningen har medverkat vid förflyttning och ringmärkning av duvhökar, som fångats i samband med fasanuppfödning i Kristianstadstrakten. Antalet ringmärkta duvhökar framgår av diagrammet:

Antalet ringmärkta duvhökar under år 2000 var 76 varav 51 hanar och 25 honor. Antalet fångade duvhökar har ökat något, men är fortfarande klart mindre än under toppåren 1989-1995. Samtidigt har 36 ormvårkar, 7 sparvhökar, 5 glador och en kattuggla ringmärkts.

Antal duvhökar per år

INFORMATIONSTEKNIK

Styrelsen har under verksamhetsåret sparat portokostnader genom att använda e-post på för intern kommunikation. Våra sidor på Internet har utnyttjats väl av allmänheten och styrelsen har fått in ganska mycket information och frågor via kretsens e-postadress.

Nedan följer en del statistik som hämtats från vår besöksräknare på hemsidan:

Under perioden maj till december 2000 har vi haft 1244 besök av 940 användare enligt följande

<i>Besök från domän</i>			<i>Besök per månad</i>		<i>Besök per veckodag</i>		<i>Operativsystem</i>	
		Antal (%)		Antal (%)		Antal (%)		Antal (%)
Sverige	.se	500 53%	April	27 2%	Måndagar	125 13%	Windows 95	345 36%
Commercial.com		196 20%	Maj	144 15%	Tisdagar	182 19%	Windows 98	340 36%
Unknown	.???	190 20%	Juni	118 12%	Onsdagar	156 16%	Windows NT	195 20%
Networks	.net	35 3%	Juli	97 10%	Torsdagar	163 17%	Annat	24 2%
Danmark	.dk	5 0%	Augusti	97 10%	Fredagar	125 13%	Macintosh	22 2%
Storbrit	.uk	5 0%	September	143 15%	Lördagar	92 9%	Windows 2000	12 1%
Tyskland	.de	4 0%	Oktober	128 13%	Söndagar	97 10%	Unix	2 0%
Finland	.fi	2 0%	November	129 13%				
Spanien	.es	1 0%	December	57 6%				
Tjeckien	.cz	1 0%						
Italien	.it	1 0%						

Styrelsens mötesprotokoll har successiv lagts ut på nätet under året och medlemmarna kan nu följa vad som avhandlas på styrelsemötena. Årsberättelsen kommer från och med innevarande år att finnas tillgänglig på nätet istället för att skickas ut i samband med vårprogrammet. Förfarandet innebär stora besparingar i tryck- och portokostnader. Christer Persson har under året även ansvarat för Skånes Naturvårdsförbunds hemsidor och e-postlistor.

NATURSKYDDSFÖRENINGEN I SKÅNE

Christer Neideman har varit styrelseordförande och Anders Hallengren styrelseledamot i länsförbundet. Kretsen var väl representerad vid länsstämman i Skånes Tranås lördagen den 29 april, där förbundet bytte namn till Naturskyddsföreningen i Skåne.

SVENSKA NATURSKYDDSFÖRENINGEN

Christer Neideman och Birgitta Vallgren representerade föreningen vid Naturskyddsföreningens riksstämma i Karlshamn den 17-18 juni. Det var den första riksstämman som hållits efter att ”riksstämma vartannat år” införts. Göran Enander efterträddes som ordförande av Per Rosenberg, som tidigare arbetat för WWF i Schweiz..

Kristianstad i februari 2001

För styrelsen

Christer Neideman
Ordförande

Christer Persson
Sekreterare

Sothönsen försvarar reviret med stor energi
Foto: Christer Neideman

Naturskydds
föreningen

